

LA TRIBUNA

L'horitzó electoral i l'economia real

Un panorama desolador en un clima de pessimisme

JAUME

BARTUMEU
CASSANY

President de Progressistes-SDP

El dissabte 1 d'agost començàvem el mes amb unes notícies molt preocupants en relació amb l'economia dels països veïns.

“Desplome histórico” era el titular de la portada del *Cinco Dias*, que exposava com la Covid enfonsava Espanya en recessió amb la major caiguda del PIB de la història.

“Plongeon historique de l'économie française” deia *Le Monde*, assenyalant que la pandèmia i el confinament havien fet recular el producte interior brut un 13,8% el segon trimestre.

I el mateix *Le Monde* publicava que als Estats Units el producte interior brut presentava una caiguda del 32,9% en el segon trimestre, en ritme anualitzat, pels efectes de la pandèmia.

El 3 d'agost, l'Institut Nacional de Estadística espanyol publicava que el mes de juny havien visitat Espanya 97,7% menys de turistes que el mateix mes de l'any anterior. I la comparació amb els sis primers mesos del 2019 era encara més terrible. Espanya ha perdut vint-i-set milions de turistes fins al juny.

A Andorra, en les mateixes dates, el Govern es mantenia en el seu núvol i tot just acabava d'enllestir el 27 de juliol, amb els grups parlamentaris que li donen suport, un document de 70 pàgines (Horitzó 23, Pla d'acció del Govern 2020-2023) que vol ser l'actualització del pla de Govern de coalició previ a la Covid-19 “...tenint en compte els impactes econòmics i socials que ha provocat la crisi sanitària.” En el seu document Govern pretenia que el PIB només cauria un 10% el 2020.

Així doncs no sembla pas que es vulgui encarar la situació pensant en el futur de les properes generacions. Xavier Espot està obsessionat en les properes eleccions i el seu horitzó és, doncs, el 2023.

S'entén així que no hagi volgut treballar en una proposta de futur que comportés el redreçament de l'economia a mitjà termini i permetés l'establiment d'un gran pacte transversal per la reconstrucció de les bases econòmiques i socials del país.

D'altra banda no sembla creïble la previsió del Govern d'una caiguda del PIB limitada al 10% quan els nostres països veïns –els visitants i turistes dels quals contribueixen decisivament a la nostra activitat econòmica– se situen en un -13,8% (França) i un

-22,1% (Espanya).

A manca de dades més fiables –el Govern no les té o les amaga?– convé fixar-se en el que des del Banc d'Espanya i en relació amb l'economia espanyola es deia ja el 3 d'agost.

Atesa la forta caiguda de l'acti-

**MENTRE DURÍ LA POR
A LA COVID-19 EL
TURISME NO TORNARÀ
A LA NORMALITAT**

vitat a causa de la Covid-19, el Banc d'Espanya calcula que entre abril i desembre, prop del 70% de les empreses tindran dèficits de liquiditat. Són deu punts més del nivell esperat abans de l'esclat de la pandèmia.

I un aspecte rellevant és que el Banc d'Espanya adverteix que abans de la crisi el nivell d'endeutament de les empreses estava marcat per plans d'inversió mentre que ara les companyies estan centrades en el pagament del deute.

D'altra banda, a casa nostra, quan les prestacions de suspensió temporal dels contractes de treball i les reduccions de jornada laboral arribin a termini, la despesa en consum de les famílies disminuirà força, amb la consegüent incidència negativa. Es fa difícil no dubtar que estem abocats a una recessió.

Quan hom parla amb la gent es veu que són moltes les persones convençudes que el pitjor de la recessió econòmica encara ha de venir.

La gent no té confiança. I com hauria de tenir-la si l'FMI, el

Banc Central Europeu i l'OCDE ens diuen que estem en la pitjor recessió des del crac del 1929?

Quan hi ha por no hi ha confiança per invertir, ni per consumir. Quan hi ha por la societat es paralitza i l'economia deixa de funcionar. El carburant del creixement és la confiança en el futur. Així és molt difícil tirar endavant. Les dues condicions bàsiques per aconseguir el que alguns economistes definien com una sortida en V eren la confiança dels consumidors en la nova realitat i el control de la Covid-19. Cap de les dues condicions no s'està complint.

També és força curiós, però també molt preocupant, constatar, en el pla d'acció de la coalició liberalconservadora, el silenci absolut pel que fa a la situació i perspectives del sector financer. Un sector que aporta un 20% del PIB i que necessita una seriosa intervenció per reforçar la seva solvència i afavorir la seva competitivitat.

La morositat s'incrementarà en els propers mesos i els bancs s'han d'aprovisionar, i ho fan, en un entorn d'interès negatiu cosa que no és pas meravellosa per als negocis bancaris.

I ara, quan el que toca és preguntar-nos quina serà la capacitat dels bancs d'Andorra per estimular una distribució dels crèdits a famílies, empreses i professionals necessària per reactivar l'economia, el pla d'acció del Govern ni en parla. Només els preocupa el finançament de l'Estat a curt termini i reestructurar el deute públic que venç el 2022.

Han oblidat, probablement, que el finançament del deute públic és totalment inviable si no

es fa abans un seriós projecte de revifament de l'activitat econòmica de les empreses i els professionals. Perquè sense una reconstrucció positiva de l'activitat econòmica l'Estat no aconseguirà la recaptació tributària indispensable per assegurar el servei del deute.

Carmen Reinhart, economista en cap del Banc Mundial ha dit aquest estiu el següent:

“Hi haurà una crisi financera a molts països quan els crèdits morosos desencadenin suspensions de pagaments.” Estic convençut que Andorra no s'escapàrà d'aquesta situació.

I penso, com Carmen Reinhart, que la idea que tindrem una recuperació en forma de V és d'un optimisme poc fonamentat.

Un optimisme que no és útil des del punt de vista de la responsabilitat política. Perquè cantar victòria ens deixarà molt mal preparats per al llarg camí de la recuperació, que dissortadament no s'aturarà el 2023.

A Andorra les prediccions de Reinhart tenen, dissortadament, moltes possibilitats de complir-se perquè el turisme i el comerç, que són els principals sectors econòmics del país, i que sostenen molts petits negocis i llocs de treball, han estat molt castigats, i no es recuperaran fàcilment. Mentre durí la por a la Covid-19 el turisme no tornarà a la normalitat. I els bancs, en aquesta situació, extremaran la prudència i reduiran i enduriran la concessió de crèdits, el que dificultarà més encara la recuperació.

La destrucció ha estat molt ràpida i la reconstrucció trigarà molt.